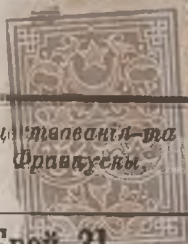

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Горница ся издава всякой Пятакъ. Цѣна-та за единъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомощи-та трѣба всякога да сѣ прѣдплатени и да ся испрацатъ въ полицѣ, въ групѣ или въ пощенскы тѣмбри (пулове) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, ЮЛІЙ 30, 1876.

Брой 31.

ЕСТЕСТВЕННЫ-ТЪ НАУКИ ОПРО- ВЕРГАВАТЪ ЛИ БИБЛИИ-ТЪ?

2

Нѣкои казватъ че изслѣдованіа-та на естественны-тъ науки доказватъ че всѣхъ-тъ вещественъ свѣтъ е подчиненъ на нѣкои естественны законы, и всѣхъ, щото ся случавъ, става спомощи тѣзи законы, и слѣдователно неминуемо е за тѣхъ да ся унищожатъ или да ся развалатъ, и за това трѣба отхвърлимъ като неминуемо чуде-та писаны въ Евангеліа-та.

Такова заключеніе, обаче, никакъ не е на здравъ основъ. Нанстина, ний трѣба да приедемъ за истинно каквото е естественны-тъ науки и да откриватъ вещественный-тъ свѣтъ; и още трѣба да приедемъ като едно божественно учрѣжденіе всѣхъ-тъ законы и конто вещественный-тъ свѣтъ е тѣхъ подчиненъ; но, трѣба съвсѣмъ отречемъ че естественны-тъ науки могатъ да докажатъ че чудеса-та, конто ся разказватъ въ Евангеліа-та, тѣхъ унищожаватъ или развалатъ естественны-тъ законы, щото тѣзи чудеса да сѣдѣтъ неминуемо. Това е явно отъ слѣдующы-тъ фактове:

1. *Естественны-тъ науки не доказватъ че настоящи-тъ вещественны законы и силы сѣ неминуемо и слѣдователно, по само-то си естество, неизмѣняемы.*

Естественны-тъ науки не могатъ да докажатъ че тѣзи вещественны законы и силы сѣ независими отъ воли-на Създатель-тъ, че тѣ сѣ вѣчны като божественно-то Существо и неизмѣняемы като божественно-то естество. Ако тѣ можахъ да докажатъ това, то тѣ бы доказали че настоящий-тъ редъ на нѣща-та въ вещественный-тъ свѣтъ трѣба да е былъ вѣченъ, заното ако този свѣтъ и законъ-тъ му по само-то си естество сѣ неминуемо, то свѣтъ-тъ трѣба да е существовалъ отъ вѣчность-тъ и слѣдствіа-та на законы-тъ му трѣба да сѣ были вѣчны. Самы-тъ естественны науки, обаче, доказватъ че това не е така; тѣ, напротивъ доказватъ, че е было врѣме когато върху земь-тъ не е имало ни-то растенія, ни-то животны, ни-то чело-вѣцы, и сѣ това доказватъ че настоя-щий-тъ редъ на свѣтъ-тъ не е вѣченъ, и слѣдователно че вещественны-тъ му законы не сѣ неминуемо и по свое-то си естество неизмѣняемы.

2. *Естественны-тъ науки не доказватъ, че Богъ, слѣдъ като създаде този свѣтъ, не можеше, ако щеше, да го подчини на вещественны за-коны и силы съвсѣмъ различни отъ настоящи-тъ.*

Какъ могатъ естественны-тъ науки да докажатъ че Създатель-тъ не бы можилъ да надари вещественный-тъ свѣтъ съ свѣсѣмъ различни свойства?

Това е невъзможно, защото естественны-тъ науки ся занимаватъ исключи-тельно съ свѣтъ-тъ, кой-то дѣйствително существуетъ и за кой-то тѣ могатъ да придобиватъ онова извѣстно познаніе, върху което всякая истинна наука ся основава, а не ся занимаватъ съ дру-гы нѣкои възможны или невъзможны свѣтове, за конто тѣ могатъ само да правятъ спекуляціи безъ да сѣ въ съ-стояніе да придобиватъ нѣкои извѣ-стны свѣдѣнія. Естественны-тъ науки не изслѣдватъ нѣкои неизвѣстны, въз-можны или невъзможны законы и силы, но ся занимаватъ исключительно съ за-коны-тъ и силы-тъ конто дѣйствуватъ по настоящему и на конто дѣйствіа-та тѣ могатъ да наблюдаватъ.

При това невъзможно е за естестве-ны-тъ науки да докажатъ че настоящи-тъ вещественны силы и законы сѣ съ-всѣмъ нераздѣлимы отъ сущность-тъ на вещества-та, конто сѣставятъ свѣтъ-тъ, защото тѣзи науки не сѣ още въ состояніе да опрѣдѣлятъ какво нѣщо е сущность-та на вещество-то. Тѣ зна-ють толкова малко за сущность-тъ на вещество-то, щото тѣ не могатъ да опрѣдѣлятъ какво нѣщо е вещество освѣтъ чрѣзъ споменуваніе-то на ка-чества-та му; но да ли бы было въз-можно то да ся снабди и съ други качества, тѣзи науки нищо не знають. Това като е тѣй, тѣ не могатъ да утвър-дятъ че настоящи-тъ вещественны за-коны и силы сѣ нераздѣлимы отъ ве-щественный-тъ свѣтъ и слѣдователно съвсѣмъ неизмѣняемы.

3. *Естественны-тъ науки не доказватъ че настоящи-тъ есте-ственны законы и силы сѣ нѣща толкова святы, щото не бива да ся прѣмѣне или да ся измѣни дѣй-ствіе-то имъ за каквото и да е цѣль.*

Нравственны законы сѣ друго, а ве-щественны законы сѣ друго; първы-тъ не бива да ся измѣняватъ, а послѣдні-тъ, конто нѣматъ никаквы нравственны качества, бива да ся измѣняватъ. Каква здрава причина може да ся намира у Създатель-тъ или у създаване-то, по кой-то не бива да ся прѣдположи че Богъ бы можилъ да опрѣдѣли други за-коны за свѣтлинъ-тъ, за водъ-тъ, за топлинъ-тъ и пр.? Никаква. Тѣзи зако-ны не ся относятъ на вѣчны-тъ на-чала на право-то, и за това законода-тель-тъ е свободенъ да ги измѣнява, какво и когато благоволи.

4. *Обаче, ако бы да прѣдположимъ че настоящи-тъ законы на веществен-ный-тъ свѣтъ сѣ неизмѣняемы, какъ естественны-тъ науки не доказватъ че чудеса-та, конто ся разказватъ въ Евангеліа-та, сѣ унищожили, или развалили, или нарушили нѣкои отъ тѣхъ.*

Има много естественны силы, конто дѣйствуватъ споредъ разны естестве-

ны законы. Тѣзи силы нѣкога сѣдѣ-ствуватъ, а нѣкога противодѣйствуватъ една на другъ. Една естествена си-ла привлича земь-тъ къмъ слънце-то, а друга ѣе отблъсква отъ него. Тѣзи силы противодѣйствуватъ една на дру-гъ, но тѣ нито ся унищожаватъ нито нарушаватъ една другъ. Споредъ една химическѣ силѣ мѣсо-то захваща ско-ро да гниѣ; но, ако то ся тури въ солъ, друга една химическа сила про-тиводѣйствува на първъ-тъ. Споредъ една химическѣ силѣ сокъ-тъ на гро-здѣ-то захваща наскоро да кини; но, ако ся тури въ него спаново сѣме, друга една сила противодѣйствува на дѣйствіе-то на първъ-тъ. Послѣдніа-та сила, обаче, нито унищожавъ, нито развали, нито нарушавъ естественный-тъ порядокъ. Въ този случай нѣма ни-що друго освѣтъ туй, че една по-яка сила противодѣйствува на единъ по-слабъ. Като говоримъ за дѣйствіе-то на по-якъ-тъ силѣ, можемъ да кажемъ че то е противно на естество-то на по-слабъ-тъ силѣ, но не можемъ да кажемъ че то е противно на онова по-большо естество, което обема всѣхъ-тъ химическы силы.

Ако нѣкои казватъ че горѣспо-менаты-тъ силы въ дѣйствіа-та си сѣ подчинены на вещественны за-коны, ний отговарямы че има дру-гы силы, конто не сѣ подчинены на законы-тъ на вещественный-тъ свѣтъ, но пакъ противодѣйствуватъ на вещественны-тъ силы. Единъ чело-вѣкъ държи топкъ въ рѣкъ-тъ си. Споредъ дѣйствіе-то на силъ-тъ на притяже-ніе-то, тѣзи топка трѣба да падне на земь-тъ, но чело-вѣкъ-тъ не ѣе пуска; напротивъ той ѣе подхвърга на въз-духъ-тъ, и до когато топка-та възлиза нагорѣ, тя прави онова което не е спо-редъ законъ-тъ на притяженіе-то. Ка-ква е сила-та, която тѣй противодѣй-ствува и надвива на силъ-тъ на при-тяженіе-то? Тя произлазя отъ воли-тъ или отъ умъ-тъ на чело-вѣка, кой-то въ рѣшеніа-та си е свободенъ и не е подчиненъ на законы-тъ на веществен-ный-тъ свѣтъ. Но чело-вѣкъ-тъ сѣ то-ва дѣйствіе унищожавъ ли, развали ли, или нарушавъ ли законъ-тъ на притя-женіе-то? Никакъ. Този законъ слѣ-два да дѣйствува, но една по-высока сила ся е намѣсила, така щото обы-кновенно-то слѣдствіе не става. Про-тивно ли е на естество-то или на е-стественны-тъ законы такава намѣса-ніе? Може да ся каже че то е проти-вно на законъ-тъ на притяженіе-то или на естество-то на вещественный-тъ свѣтъ, но то не е противно на о-нуй естество, което обема и свобо-дны-тъ чело-вѣцы и вещественны-тъ нѣ-ща, и нито унищожавъ нито развали неговы-тъ законы.

Прочее, ако чело-вѣцы-тъ могатъ да

ся мѣсятъ съ единъ по-высокъ силѣ така щото обыкновенны-тъ слѣдствіа да не ставатъ отъ дѣйствіа-та на ве-щественны-тъ законы и силы, безъ да ся унищожатъ, или да ся развалатъ, или да ся нарушатъ тѣзи законы и силы, то Богъ не може ли да направи сѣщо-то?

Мнозина сѣркватъ въ това като мыслятъ че естественный-тъ свѣтъ нѣ-ма други законы и други силы освѣтъ вещественный-тъ. Туй мнѣніе е много криво. Естество-то сѣдържа нѣщо по-вече отъ вещественный-тъ свѣтъ. То обема и чело-вѣцы-тъ, конто пматъ силѣ да дѣйствуватъ върху веществен-ный-тъ свѣтъ и до една степенъ да управляватъ и да надвиватъ на дѣйствіа-та на силы-тъ му, и такава намѣса-ніе не е противно на онуй естество, което обема и чело-вѣцы-тъ и веще-ства-та.

Естество-то обаче обема повече отъ вещества-та и чело-вѣцы-тъ; то въ об-ширный-тъ си смыслъ заключава и бо-жественно-то существо, защото сама-та дума *естество* значи онова което естъ, т. е. онова що существуетъ, было то вещественно или умственно, земно или небесно. Отъ това слѣдва че онова, което може да ся види като противно на естество-то, което обема само вещества-та и чело-вѣцы-тъ, мо-же никакъ да не бѣде противно на е-стество-то, което обема всѣхъ-тъ нѣща, вещественны и умственны, че-ловѣчески и божественны, приврѣжен-ны и вѣчны.

Твърдѣ е явно отъ това че есте-ственны-тъ науки, или да кажемъ по-право, вещественны-тъ науки не дока-зватъ че Евангелскы-тъ чудеса сѣ противны на естество-то, или че тѣ унищожаватъ или развалатъ нѣкои отъ законы-тъ му.

КАКЪ СТАВА ЧЕЛОВѣКЪ ИСТИ- НЕНЪ ХРИСТИЯНИНЪ?

(Продълженіе.)

Въ послѣдній-тъ си брой ний до-казахмы че всякой чело-вѣкъ ся нуждае отъ Спасителя, защото всякой чело-вѣкъ е грѣшникъ; тѣй сѣщо доказахмы че никой другъ, освѣтъ единъ божественъ Спаситель, не може да избави чело-вѣцы-тъ отъ грѣхове-тъ имъ. Ний изло-жихмы че Богъ дѣйствително е пратилъ на свѣта такъвъ Спаситель, Исуса Хри-ста, и че той изисква отъ всякого сѣр-дечно да го приеме за свой Спаситель и да уповава само на него за спасе-ніе-то си.

Нека сега да разгльдамы вкратцѣ по кой начинъ трѣба да приедемъ то-зи божественъ Спаситель за да станемъ истинны Христіани.

1. *Всякой трѣба частно за себе*

си да приеме Исуса Христа за свой Спаситель.

Не стига за един човек само да приема изобщо че всички-тъ човеци сж грѣшници, и че затова всички иматъ нуждѣ отъ Спаситель, той трѣбва и да припознае че той самъ е грѣшенъ и че той самъ има нуждѣ отъ Спаситель.

Не стига за един човек само да припознава изобщо че Исусъ Христосъ е Спаситель-тъ на свѣта, но той трѣбва и да приеме че Исусъ Христосъ е неговъ-тъ личенъ спаситель, че Исусъ умрѣ за неговы-тъ грѣхове и че лични-тъ му грѣхове могатъ да ся опростятъ чрѣзъ кръвъ-тъ Христовѣ.

Не стига за него само да припознае по единъ общъ начинъ рождение-то и смърть-тъ Христовѣ, въскресение-то и възнесение-то му, както бы направили съ коп да сж други исторически събития; той трѣбва и да припознае Исуса Христа като свой особенъ приятель: той трѣбва да припознае че Исусъ Христосъ ся роди и умрѣ за него, че той положи живота си за неговы-тъ грѣхове, и че ся възнесе на небе-то за да ходатайствува за него: той трѣбва чрѣзъ вѣрж да усвои Исуса Христа частно за свой Спаситель.

II. Всякой трѣбва да приеме Христа не само на име но и на дѣло.

Исусъ Христосъ не дойде на свѣта само да ся покаже като че ще да избави человеци-тъ, но дойде да ги избави дѣйствително. Неговы-тъ страдания и негова-та смърть не бѣхж нѣща само по име, но тѣ бѣхж дѣйствителны. Жертва-та, коѣто той принесе, бѣше истинска жертва, и негово-то ходатайство за людѣ-тъ му е дѣйствително. Тѣй сжщо человеци-тъ трѣбва дѣйствително и сѣрдечно да приематъ онова што то е сторилъ за тѣхъ. Ний не можемъ да измамимъ Бога нито съ думи нито съ обряды. Колко строго Богъ осъди Книжници-тъ и Фарисей-тъ: «Лицемерни! добръ пророкува Исаия за васъ и казва: тѣзи людѣ приближаватъ при мене съ уста-та си, и съ устны-тъ си мя почитатъ, а сѣрдце-то имъ далечъ отстои отъ мене», Мат. 15; 7—8. Когато скопецъ-тъ попыта Филиппа, «Какво мя въспира да ся не кръстѣж?» Филиппъ му отговори, «Ако вѣрвашъ отъ все сѣрдце, можешъ», Дѣян. 8; 36, 37.

Отъ това е явно че не е достаточнo само да ся покрѣстимъ въ Христово-то име и да ся наричамъ по негово-то име, но трѣбва и да ся съединимъ съ него, като вѣрваме въ него съ все сѣрдце.

III. Всякой трѣбва да приема Исуса Христа като единичный-тъ и вседостаточный свой Спаситель.

Исусъ Христосъ прѣдприе самъ да избави человеци-тъ отъ грѣхове-тъ имъ, и той каза че самъ е извършилъ всичко това което е било потребно за съвършенно-то имъ избавление. Слово-то Божіе утвърждава че жертва-та, коѣто Исусъ Христосъ принесе на кръсть-тъ, е вседостаточна за опрощение-то на всички-тъ грѣхове на всякого, който повѣрва въ него. «И кръвъ-та на сына му Исуса Христа очисти ны отъ всякой грѣхъ», Иоан. 1; 7. То утвърждава че съвършенно-то изпълнение на законъ-тъ отъ Исуса Христа и божественно-то му достоинство сж вседостаточны за оправдание-то на всички които уповаватъ на него, Рим. 3; 21, 22, 26—27. Слово-то Божіе утвърждава още че негово-то ходатайство е все-

достаточно да испроси за тѣхъ всичко което имъ е потребно за спасение-то, Евр. 4; 14—16; и че той може съвсѣмъ да спасява тѣзи които чрѣзъ него прихоятъ при Бога, понеже е всякога живъ да ходатайствува за тѣхъ» Евр. 7; 25—27. Слѣдователно ний трѣбва да го приемемъ за съвършенъ и вседостаточенъ Спаситель, който самъ може да ны избави. Не бива да го приемемъ като несъвършенъ и недостаточенъ Спаситель, който не е способенъ самъ да извърши това което е прѣдприелъ. Не бива да считамъ неговъ-тъ жертвъ за недостаточнѣ, която трѣбва да ся допълни съ наши-тъ страдания и жертвы, за да могатъ да ся опростятъ грѣхове-тъ ни, защото съ това ний обезчестяваме Христовъ-тъ жертвъ.

Не бива да считамъ негово-то изпълнение на законъ-тъ толкозъ недостаточнo, што трѣбва да приложимъ и свои-тъ си добры дѣла за да можемъ да ся оправдаемъ прѣдъ Бога. Слово-то Божіе изъяснява, че това никакъ не струва. То утвърждава че ако ний не почитамъ Исуса Христа като го приемемъ за единственый-тъ и вседостаточный-тъ нашъ Спаситель, то и той нѣма никакъ да ны приеме. Види ся, че даже и въ вѣремена-та на апостола-тъ, нѣкои бѣхж наклонни да пригържатъ това заблуждение и да уповаватъ отчасти върху Христово-то достоинство и отчасти на свои-тъ си добры дѣла. Обаче, апостолъ Павелъ искрено ги увѣща да ся пазятъ отъ туй заблуждение, и имъ каза: «Вий, които ся оправдавате чрѣзъ законъ-тъ, отстраните ся отъ Христа; отпаднахте отъ благодать-тъ». Гал. 5; 4.

И тѣй явно е отъ учения-та на Исуса Христа и на апостола-тъ че за да може человекъ да стане истиненъ Християнинъ, той трѣбва лично и отъ все сѣрдце да приеме Исуса Христа за единственый-тъ и вседостаточный-тъ свой Спаситель, и да уповава само на него за спасение-то си.

СЪПРУГЪ И СЪПРУГА.

Слѣдующи-тъ хубавы внушения сж извлѣчени изъ списания-та на единъ отличенъ писателъ:

Не измамвайте единъ другъ нито въ голѣмы нѣща, нито въ малки. Само една лъжа поѣкога е разваляла блаженство-то на съпрузы и съпругы за прѣзъ всякий-тъ имъ животъ. Поѣкога една малка причина произвожда голѣмы слѣдствия. Не сѣгвайте рѣцѣ-тъ си и не сѣдѣте празны. «Лѣнность-та съспива домове». Не ходѣте пасамъ-пататъкъ отъ домъ-тъ си много. Всѣкога ся старайте да угодите единъ на другъ; но при всичко надѣвайте ся на Бога да вы ръководи. Дѣщеро, мисли здраво какво значи дума-та *сѣпруга*. Помни че мажъ-тъ ти повѣрва на тебе сѣрдце-то си и домочадіе-то си. Почетъ-та му и благосѣстояние-то му е въ твои-тъ рѣцѣ. Честитъ е мажъ-тъ, който има достойна и *сѣрна* сѣпруга. Сыно, мисли и ты какво ще каже *сѣпругъ*. Сѣпруга-та ти е повѣрила себе си въ твои-тъ рѣцѣ. Тя е по-слабъ съсѣдъ, и ты си нейнъ хранитель, покровитель и любитель. Бѣди вѣренъ и любезенъ сѣпругъ. Помни че любовь-та ти кѣмъ нейъ ще ѝ е най-голѣмо-то утѣшение и подкрѣпление.

ГРАДОВЕ ЗА ПРИБѢЖИЩЕ.

За да ся пригоди едно приѣжище за оѣззи, които безъ да щѣтъ убивать нѣкой человекъ, Богъ заповѣда на Мойсея да опрѣдѣли шесть градове за приѣжище, тѣй што въськой който пролѣе кръвъ тѣй неволно, да може да ся оттегли тамъ за да има вѣрме да ся приготви за сѣдъ прѣдъ сѣдовище-то и за да ся отърве отъ отмъщение-то на родичи-тъ на убитый-тъ. Исх. 21; 13; Числ. 35; 11—34. Таковы градове за приѣжище имаше по три и отъ двѣ-тъ страны на рѣкѣ-тъ Иорданъ. Отъ западнѣ-тъ странѣ таковы бѣхж градове-тъ Кадесъ, Сихемъ и Хевронъ; отъ источнѣ-тъ — Голанъ, Рамозъ и Восоръ, Исусъ Нав. 20; 7—8. Тѣзи градове служѣхж за приѣжище не само на Еврей-тъ, но и на всички-тъ страници които живѣхж въ странѣ-тъ, Второз. 19; 1—10. Освѣнь това, Богъ заповѣда, че когато Еврей-тъ ся умножатъ и распространятъ да назначатъ още три таковы други градове. Но тѣзи заповѣди не ся исполнени.

Види ся че обычай-тъ да ся отмъщаватъ за пролѣжъ кръвъ е былъ въведенъ много отдавиж между скытническы-тъ племена въ истокъ. Тѣй дълбоко бѣше вкорененъ този обычай между Израильяны-тъ, прѣди да влѣзжтъ въ обѣтованнѣ-тъ земѣ, и даже прѣди прѣстояваніе-то имъ въ Египетъ, што Иова заповѣда Мойсею да не ся опыта да го искорени съвършенно, но само да му противодѣйствува съ постановление-то на таковы градове за приѣжище, за които споменѣхмы по-горѣ.

Бедуни-тъ и до днесъ слѣдватъ за пролѣжъ кръвъ да ся отмъщаватъ върху нѣкого отъ фамилий-тъ на убиецъ-тъ. Тѣ прѣдпочитатъ сами да ся отмъщаватъ нежели да оставатъ на законѣ да сѣди виноваты-тъ. Ниебуръ казва, че «Араби-тъ прѣдпочитатъ сами да ся отмъщаватъ върху домородство-то на убиецъ-тъ, особенно, ако могатъ, върху старейшинѣ-тъ на домородство-то, защото тѣ считатъ него отговоренъ за поведение-то на членове-тъ на домородство-то му. Домородство-то отъ което нѣкой членъ е убилъ другъ нѣкой членъ отъ друго домородство, вынуждѣ ся намира въ постояненъ страхъ, додѣто най-послѣ единъ отъ членове-тъ му падне убитъ въ отмъщение. Всяко друго примиріе е невъзможно». Колко по-высоко стои Мойсеево-то постановление на градове за приѣжище, дѣто несамовольный-тъ убиецъ можеше спокойно да живѣе додѣто първосвященникъ-тъ умрѣ и послѣ можеше да отиде дѣто ще безъ никакъ опасность; обаче, този, който бѣ самовольнъ убиецъ, не можеше да избѣгне наказаніе-то си.

Между по-голѣмѣ-тъ часть отъ народы-тъ въ старо вѣрме, храмовѣ-тъ

а особенно олтари-тъ на храмъ ся считали като безопасно жище за всякой който приѣбѣгнъ. Види ся че и между Еврей-тъ до прѣидѣ този обычай да търсятъ бѣжище въ олтарь-тъ, по, въобъ ся е позволявало да ся избавятъ въ тѣй-тъ, по този начинъ, отъ ініе-то което заслужава, Исх. 21; 3 Царіе 2; 28—34.

Богъ е назначилъ едно приѣжище за грѣшници-тъ изложено на смърть, и блаженна е душа-та, приѣбѣгне за безопасность при прѣди да ѝ постигне отмъстителъ-тъ законъ Божій.

(Радвали ся да извѣстимъ тателни-тъ си, че сжца-та Іже, на коѣто писма-та за обнародваны прѣди нѣколко години, ся приемахж и оѣззи толкозъ добръ отъ народъ-тъ, е имала да напише още единъ редъ кѣва писма за въ Зорницѣ. Редъ

ПИСМА ЗА МАЙКЫ.

I

Уводно Писмо

Драгы Пріятелы,

Въ настояще-то вѣрме може быти другъ прѣдмѣтъ, който привлечъ голѣмо вниманіе отъ *всѣхъ* на млади-тъ. Правительства-та и вѣтъ законы и образовани мажѣ ны посвящаватъ животъ-тъ си да пытаватъ млади-тъ. Общи училища кто и по-высоки заведения ся умножатъ въ всякъ държавѣ тѣй што, почти въськой, който желае, можъ приобѣе поне первоначалны *паче* т. е. да ся научи да чете и да пише. Учение-то, което ся прѣподава въ училища-та, повечето ся касае до ственно-то въспытаніе. Има, отъ други отдѣленія на въспытаніе които сж поне еднакво важны въ житіе-то на характеръ-тъ, отъ които трѣ могатъ особно да ся споменъ, именно, *физическо, нравственно и религиозно*. Понеже общества-та върху толкова за умственно-то въспытаніе млади-тъ не е чудно че тѣ прѣнебрежатъ до нѣкѣдѣ физическо-то, нравственно-то и религиозно-то имъ въспытаніе, и че даже и родители-тъ сѣлятъ че като отворятъ училища дѣца-та си, тѣ нѣматъ повече въкоренность за въспытаніе-то имъ. Това е голѣма погрѣшка. Горѣпомянуты-тъ три отдѣленія на въспытаніе естествено начиватъ прѣди да прашатъ дѣца-та въ училище-то, и бива да върватъ науспоредъ съ умственно-то въспытаніе. Наистинѣ, добръ правѣе-то е което дава твърдостъ усилѣхъ на умственно-въспытаніе человекъ; то образува, тѣй да кажемъ, основы-тъ и твърды-тъ части на въспытаніе-тъ сградѣ, а умственныя приспособленія образуватъ, така кажемъ, украсителны-тъ части. И можемъ лесно да разберемъ сравнително-тъ имъ важность, като сравнимъ влияние-то на единъ простодушенъ нравствененъ человекъ съ онова на единъ высоко-образованъ но развратенъ человекъ. За това нѣма да забравяме, ако кажемъ, че най-важно-то въспытаніе на едно дѣте е онова, което придобива у дома си подъ пытателнѣ-тъ грѣхъ на бащѣ си и майкѣ. Много отъ насъ не разбирамы че ма-

отъ въспытаватъ чада-та си даже и прато тѣ никакъ не мислятъ за това, е то е тѣй. Богъ е далъ на насъ май-тъ силъ-тъ да имамъ такова влія-тъ за образование-то на характеръ-тъ на дѣца-та ни каквото никой другъ ни може да има.

Онзи, който е наблюдавалъ колко го дѣте-то ся научава да разбира не и погледъ-тъ на майкъ си, както въласъ-тъ и засмивки-тъ ѝ, може ли да ся съмислява че при майкъ-тъ начу-правственнo-то въспытаніе на дѣ-ца-та? И кой другъ, освѣнъ майкъ-тъ, правя домашны-тъ работы, като при-ставіе-то на ястіе и дрехы, наредбы-за спаніе, за чистотъ, за игръ и др. нѣща които иматъ голѣмо вліяніе на дѣца-та още въ най-ранны-тъ имъ години.

Сърдце-то ми ся привлича съ дъл-боко съчувствіе къмъ майки-тъ по-притѣхъ на тѣзи имъ отговорности, и си ся чини като да чувамъ много май-ки сѣрдечно да пытатъ: «Какъ да от-крапѣмъ тѣзи драгоцѣнны дѣца които Богъ ми е далъ?»

Вѣстинъ много майки сѣ съвсѣмъ равнодушны къмъ ранно-то въспытаніе на чада-та си. Нѣкои родители прѣд-почитатъ, види ся, да оставятъ дѣца-та си да порастѣтъ безъ никакви на-ставленія, безъ да внимаватъ на Божіи повеленія: «Научи дѣте-то въ на-чалѣ-то на пѣтъ-тъ му, и не ще да ся уклони отъ него нито когато оста-не», Прит. 22; 6.

Нужды-тъ и грижы-тъ на животъ-тъ толкозъ натискатъ нѣкои майки що-то тѣ почти не мислятъ за друго освѣнъ «Какво ще ядемъ и съ какво ще ся облѣчемъ?» Тѣ глѣдатъ насамъ-натамъ да лѣккаво олекченіе, но не могатъ да отбѣрѣтъ никакво, и слѣдователно тѣ почти ся отчайватъ че ще могатъ да избавятъ дѣца-та си отъ простотъ-тъ и отъ мѣжы-тъ които толкозъ имъ тѣ-жѣтъ. Къмъ такыва пѣй усѣщамы най-дълбоко състраданіе; но нека да не ся отчайватъ. Има надѣждѣ и за тѣхъ; и свѣтлый-тъ день може да е по-близо отъ колкото тѣ мислятъ.

Но какво да кажемъ за онѣзи ро-дители, които деня и ноця толкозъ ся стараѣтъ да трупатъ богатство што почти забравятъ да ся грижѣтъ за по-высоки-тъ нужды на домове-тъ си; или за онѣзи сластолюбивы родители, които ся прѣдаватъ на веселы-тъ, или за лекоумы-тъ, на които най-высо-ко-то честолюбіе е да носятъ скѣпы дрехы?

Всички-тъ тѣзи или не разбиратъ и-ли прѣнебрѣгаватъ истинный-тъ исто-чникъ на блаженство въ домъ-тъ си ср. *дѣца-та*. Тѣ, като прѣиматъ по-трѣбны-тъ наставленія отъ родители-тъ си, ще ся развиѣтъ съ най-чистъ характеръ и ще бѣдѣтъ источникъ на домашно и общественно блаженство.

Ако и да има много майки които не ся грыжатъ за въспытаніе-то на дѣ-ца-та си, пакъ има много други които не сѣ равнодушны къмъ него, и които сѣ благодареніе ще прѣиматъ нѣкои прѣателскы свѣѣты.

Много можемъ да улѣкчаваме тего-ты-тъ единъ на друго, като съчув-ствуваме единъ съ друго.

Онзи, който сѣ привѣтливостъ, ще жѣне прѣателство; и който сѣ благо-дѣянѣ, ще жѣне любовь.

ЕГЫПЕТСКО-ТО ОТДѢЛЕНИЕ ВЪ СТОЛѢТНО-ТО АМЕРИКАНСКО ИЗЛОЖЕНИЕ.

Къмъ Египетско-то отдѣленіе въ главно-то зданіе на Изложеніе-то во-ди единъ твърдъ стогенъ и великолѣ-пенъ пѣтъ, направенъ по старо-Егы-петскыи стилъ, съ стѣлпове и отъ двѣ-тъ страны, первазы-тъ на които сѣ у-красены съ іероглифы. На чело, прѣ-преченъ на този пѣтъ, стои единъ твър-дъ интересенъ надписъ: «Най-старый-тъ народъ на свѣта праща сутренны-тъ си поздравленія на най-младый-тъ отъ народы-тъ.» Най-първо-то нѣщо, което зритель-тъ ще съгледа прѣди да влѣзе въ това отдѣленіе е едно изо-браженіе, което прѣдставя единъ из-ряденъ изгледъ на градъ-тъ Каиръ. Той ся прѣдставя лѣжащъ покрай окичены-тъ съ финиковы дървета брѣгове на рѣкѣ-тъ Нилъ, и съ Пирамиды-тъ ко-то ся гледатъ отъ далечъ.

Въ това отдѣленіе ся намиратъ фо-тографическы картины на по-главны-тъ зданія въ градъ-тъ, на по-важны-тъ стары развалины които ся намиратъ покрай брѣгове-тъ на Нилъ, и на най-важны-тъ пирамиды. Зритель-тъ тамъ може да види Арабскы украшения из-работены отъ бѣлъ прѣстъ и отъ ме-талъ, тучены сѣждове, образы-тъ на стары Египетскы царіе, Египетскы камыны, клѣве, сѣмена, жита и разны-тъ видове на Египетскыи памукъ. Въ него ся намиратъ и разны Арабскы книги, карты, буквы за печатаніе и хартїи. Има и разны дървета и мѣстны рогозкы, шапки и дрехы. На еднѣ ма-сѣ лежи образецъ-тъ на най-голѣмѣ-тъ и най-старѣ-тъ Пирамидѣ въ Е-гипетъ съградена хыляды години прѣди Христа и която е около 200 лактіе высока. Има и едно Египетско кавене на което всички-тъ такъмъ е златенъ и струва 800 лиры. Има и едно из-рядно изложеніе на коприены работы, на чашы за каве, чибуцы, стомны и и гърнета направены отъ червенъ и жълтъ прѣстъ, слонова кость и бисеры.

Человѣкъ като види всички-тъ тѣзи работы, съставя си едно доста добро понятіе за Египетъ.

СПИСТЯВАНЕ-ТО Е БОГАСТВО.

Нищо друго не спомага толкозъ на малы-тъ да ся отърватъ отъ бѣдность-тъ колкото спистяваніе-то. Неправи никакъ разликъ да ли единъ человекъ внося много или малко въ кѣшъ-тъ си, ако въ неѣмъ има спистяваніе, ако не ся употрѣблява нѣщо повече отъ колко-то е нужно, тя никога не остава ли-шена отъ потребности-тъ си.

Длъжностъ-та на мажѣ е да внося, а длъжностъ-та на женѣ-тъ е да спа-стря. Мажъ-тъ си зема жепъ за да му гледа работѣ-тъ и да му спомага да мине по-лесно и по-весело прѣзъ пѣ-тешествіе-то на този животъ, да въс-пытава дѣца-та му и да имъ приготвя добро бѣдѣще, а не да прѣска имотъ-тъ му. Постоянна-та грыжа на женѣ-тъ трѣба да бѣде интересы-тъ на мажъ-тъ ѝ, и най-благородна-та ѝ цѣль да е негово-то благоденствіе и благоденствіе-то на дѣца-та ѝ. Богат-ство-то не състои въ спечелено-то, но въ спистено-то. Страсть-та за хубавы дрехы, богаты ястія, добры и скѣпы покѣшныны съсипва благошастіе-то на домородства. Тя е суета въ свѣта, която докарва мнозина въ горчивы дни.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ИСТОЧНЫЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ.

Лондон. *Таймсъ* въ брой-тъ си отъ 19-й Юлій прави слѣдующы-тъ размисленія вър-ху разискваніе-то което щѣше да ста-не прѣзъ вечеръ-тъ на сѣщый день.

Трѣба да ся надѣваме че разискваніе-то, което ще ся захване тѣзи вечеръ, ще покаже на правителство-то коѣ политикѣ народъ-тъ е рѣшилъ че то трѣба да сѣ-два. Но тѣзи надежда може да излѣзе пра-зникъ и разискваніа-та да бѣдѣтъ безполе-зны, защото онѣзи, които ще разискватъ може да нѣмѣтъ опрѣдѣленъ цѣль отпрѣди си. Повече-то отъ прѣдставены-тъ за раз-мисленіе прѣдложенія въ парламента сѣ малко или много неопрѣдѣлены, и нѣй не можемъ да узнаемъ отъ тѣхъ точно що не-катъ онѣзи, които сѣ ги прѣдложили.

Обаче, прѣзъ теченіе-то на послѣдны-тъ сѣбитія, нѣколко точки, относительно до поли-тикѣ-тъ върху смущенія-та въ Истокъ, сѣ станѣли явны; и ще бѣде полезно за пра-вителство-то, ако тѣзи точки ся припозна-ѣтъ и прѣматъ отъ всички които ще зе-матъ участіе въ разискваніе-то.

И първо нѣй всица ся съгласяваме че нито ся задѣлжавамы нито желаемъ да защищава-мы Турско-то правителство отъ вътрѣшны размирія. Лордъ Дерби явно каза на еднѣ де-путациѣ, която му прѣдставила единъ адресъ че такова е мнѣніе-то на Министры-тъ.

Второ, че отъ офиціалны-тъ съобщенія които правителство-то прѣдложи на Парла-мента, става явно, че възстаніе-то което ся прѣобѣрижѣ на войнѣ, не е было подкрѣплено отъ нѣкоѣ Силѣ. Мнозина, особенно изъ Австрійѣ, сѣ земали участіе въ това въз-станіе, но тѣ сѣ были само частны лица, които сѣ съчувствовали съ възстаніицы-тъ. Австрійско-то Правителство е направилъ всичко, което е могло за да помири възстаніе-то, това сѣщо-то е направилъ и Русско-то. Настоящъ-тъ борба, слѣдова-телно, трѣба да ся глѣда като опытъ на Турскѣ-тъ силѣ за да прѣодолеѣ надъ вътрѣшны-тъ си непрѣятелскы силы.

Трете, че споредъ както и най-не-внимательный-тъ зритель може да види, тѣзи борба между Высокъ-тъ Портѣ и пейны-тъ подданицы не е ново нѣ-що. По слѣдствіе на тѣзи борбѣ нѣ-кои области сѣ си придобили самоу-правленіе. Достоѣабѣлжительно е и това че при всѣко подиовеніе на борбѣ-нѣ, вижда-ло ся е съмнително на внимательный-тъ зри-тель, да ли Турцы-тъ или Христїани-тъ повече заслужаваѣ наше-то съчувствіе, защото и Христїанскы-тъ народи сѣ имали свои пороцы; но какъ трѣба да ся забѣ-лѣжа че слѣдъ като тѣзи области придо-быхѣ самоуправленіе-то си, тѣ направихѣ значителенъ успѣхъ; и отъ това е явно че политика-та на правителство-то ни не трѣба да е обидна за Христїани-тъ. Въ настояще-то врѣме политика-та на правителство-то ни ще ся управлява споредъ оцѣненія-та ни върху характеръ-тъ на войнѣ-тъ. Ако ѣмъ считамы като едно врѣменно смущеніе, по-литика-та ни ще бѣде друга, но ако ѣмъ считамы като едно серіозно продълженіе на еднѣ старѣ борбѣ, то политика-та ни ще бѣде друга. Нѣй не смѣмъ задѣлжени да под-дѣржамы Турцы-тъ сѣрѣцо вътрѣшны-тъ имъ раздоры, но смѣмъ длѣжни да искажемъ сѣрдечно мнѣніе-то си върху мѣркы-тъ, които че ни ся видѣтъ нужды. Когато прѣдпріехмы Крымскѣ-тъ войнѣ, нѣй ста-нихмы прѣатели на Турцы-тъ, но не ста-нихмы прѣатели на тѣхно-то лошо управле-ніе. Напротивъ, нѣй настоявахмы при Пор-тъ-тъ да въведе такыва прѣобразованія, които да отмахнѣтъ всякѣ причинѣ за на-мисаніе-то на Руссїѣ за въ ползѣ на прѣтѣсенны-тъ подданицы, и Турція въ отговоръ на нашы-тъ изискванія е обѣща-ла прѣобразованія които тя обаче не е изпълнила. Всичко това ни дава право да говоримъ, и днешны-тъ наши длѣжности може да ни принудятъ да говоримъ. Колко-то за врѣме-то и начинъ-тъ на наше-то намисаніе, това обстоятелства-та ще рѣ-шатъ. Обаче, трѣба да разберемъ, че ко-гато сѣгодный-тъ случай ся прѣдстави, той не трѣба да ся изгуби.

РАЗИСКВАНІЕ-ТО НА ИСТОЧНЫЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ ВЪ АНГЛІЙСКИЙ-ТЪ ПАРЛАМЕНТЪ.

Въ Камарѣ-тъ на Лордове-тъ Юлій 19 Лордъ Камбелъ обърижѣ вниманіе-то на Лордове-тъ къмъ работы-тъ въ Турско и прѣдложи чѣ Лордове-тъ, като желѣѣтъ благосостояніе-то на разны-тъ народности, които сѣ подданы на Отоманско-то цар-ство и добро управленіе за тѣхъ, сѣ готови да поддѣржатъ потребны-тъ мѣркы за испол-неніе-то на трактатъ-тъ отъ 1856.

Негово Благородіе, като говорилъ за това прѣдложеніе, казалъ чѣ прѣманіе-то му отъ Камарѣ-тъ цѣло да има добро дѣйствіе за примѣненіе-то. Ерлѣ Гранвилъ тогава изра-зилъ благодареніе-то си къмъ Лордъ Кам-бела чѣ той далъ на Камарѣ-тъ благодарѣ-міе за разискуваніе върхъ състояніе-то на работы-тъ на Истокъ. Той припозналъ чѣ състояніе-то е твърдѣ критическо и чѣ Порта-та е много отговорна за то-ва. Той ся противи на министры-тъ не зашчо-то не прѣли всицкы-тъ прѣдложенія на другы-тъ Силы, но зашчо то напустили съ-всѣмъ прѣдѣтъ-тъ и прѣстѣжили да сѣ-дѣйствуватъ съ другы-тъ Силы, и не прѣд-ложили нѣщо друго, което бы ся прѣело отъ всицкы-тъ. Той одобрявалъ политикѣ-тъ на невмѣшателство, която Министры-тъ на Иностранны-тъ Дѣла изразилъ и желаніе-то му да ся съхрани цѣлостъ-та на Турско-то царство. Той ся радувалъ чѣ правител-ство-то показало желаніе за опасаніе-то на трактатъ-тъ на 1856, и той не можѣлъ да види никакъвъ причинѣ зашчо да не ся въведе нѣкакъвъ видъ мѣстнѣ управленіе въ Турскы-тъ области, и ся надѣвалъ чѣ Министры-тъ на Нейно Величество слѣдъ малко ще можѣтъ да сторятъ нѣщо за улу-шеніе-то на състояніе-то на Христїаны-тъ подданицы на Портѣ-тъ.

Лордъ Дерби казалъ чѣ е съгласенъ съ Лордъ Гранвила, чѣ имало тежкы недоста-тъци въ управленіе-то на Турско-то цар-ство и ся надѣвалъ чѣ породени-тъ въпро-си скоро ще ся рѣшатъ. Колкото за прово-деніе-то на флотѣ-тъ къмъ Бесикѣ (Дар-данелли-тъ) цѣль-та му была за покрови-телствуваніе-то на Христїаны-тъ, и той былъ утѣренъ чѣ присѣстствіе-то на флотѣ-тъ тамъ имало добро вліяніе. Политика-та на Англійско-то правителство, казалъ той, ще ся управлява отъ военны-тъ движенія и отъ възможность-тъ да ся придобѣе съ-дѣйствіе-то на другы-тъ Силы. Правител-ство-то, обаче, понастоящему, щѣло да ся труди да стори само това което че може да спомогне за рѣшеніе-то на настоѣщъ-тъ въпросъ. Слѣдъ това Лордъ Стамли, Лордъ Хаммондъ, Лордъ Равени и другы благо-родни членове казали мнѣніе-то си и въ гла-соподаваніе-то прѣдложеніе-то не ся прѣело.

Въ Камарѣ-тъ на Народны-тъ Прѣста-вители сѣщѣ-тъ вечеръ Г. Брусъ обърижѣ вниманіе-то на Камарѣ-тъ къмъ докумен-ты-тъ относящы ся на възстаніе-то въ Боснѣ и Херцеговинѣ и прѣдставилъ слѣдующе-то прѣдложеніе:

«Мнѣніе-то на тѣзи Камарѣ е чѣ Пра-вителство-то, като почита сѣществующы-тъ трактаты, трѣбваше да употрѣблява всѣко-то си вліяніе за общо-то благополучіе и за равно-то управленіе на всицкы-тъ на-родности, които сѣ подъ властью-тъ на В. Портѣ».

Г. Ханбѣри поддѣржалъ това прѣдложеніе, а за възстаніе-то утѣрдалъ чѣ то ся е подкрѣпавало отъ чужды мѣшателы.

Г. Форсанетъ нито одобрилъ, нито прѣлѣ-опова което ся казало отъ Бруса и Ханбѣри, което не е друго, освѣнъ изработено опра-вданіе на злыны-тъ на Турско-то управленіе. Споредъ негово-то мнѣніе смущенія-та ста-нихмы отъ зло-то управленіе. Той настоя-валъ чѣ трѣба да ся изиска отъ Турско-то правителство попе да ся състави една комиссія отъ чужды консулы, която да види чѣ обѣщаны-тъ прѣобразованія ся турятъ въ дѣйствіе, и чѣ Англіѣ, като една отъ Си-лы-тъ които сѣ подписали трактатъ-тъ на 1856, е длѣжна да придобѣе за Славя-нскы-тъ области здравы гаранціи за едно добро и безпристрастно управленіе.

Г. Хомъзъ мислилъ чѣ рѣшеніе-то на вси-чко ще ся намѣри, като ся постави единъ съюзъ отъ дѣржавы около Турціѣ, и мы-слилъ чѣ такъвъ планъ трѣба да вклюци и Българіѣ.

Г. Гладстонъ направилъ единъ бѣрзъ прѣ-гледъ на Вѣсточный-тъ Въпросъ отъ нача-

до-то на Кримск-та война и показатъ разликъ-та въ състояние-то на Русіи отъ онова време, и че той не иска да обвинява нито Русіи нито Австріи, защото, каквито и да сѣ намѣренія-та имѣ, тѣ честно сѣ трудили въ настоящее-то време за миръ. По злочастіе, обаче, общицѣ-тѣ прѣобразованія не сѣ сѣ исполнили, ако Турція и да е имала 20 годишнѣ тишинѣ. Той не обвинявалъ Турціи че е имала нечестни намѣренія или че не е искала да турци тѣзи общицѣ въ дѣйствиѣ, но мислялъ, че тя страда отъ едно нравственно безсиліе въ Цариградъ, и че време-то е дошло, когато новы и дѣйствителны поручительства трѣба да сѣ дадѣтъ за едно добро и равно управленіе безъ различіе на народность или вѣрѣ. Той желалъ да сѣ съхрани цѣлостъ-та на Отоманск-та имперіи, но сѣ отчаювалъ отъ да види добро управленіе отъ икоимъ централизъ власть въ Ц/градъ.

Г. Дизраели (който станалъ да говори около срѣднощъ) объяснилъ политикъ-та на правителство-то слѣдъ избухваніе-то на въстаніе-то въ Боснѣ, и утвърждавалъ че Англія е въ съгласіе съ други-тѣ Силы сѣга, понеже тѣ както и тя одобряватъ несправедливостъ-то. Той говорилъ и за Берлинск-та нотѣ и казалъ че правителство-то, слѣдъ като не рачило да сѣ съгласи въ тѣзи постыжъ, не прѣдложило нѣщо друго отъ своѣмъ странѣ, защото знаело добрѣ че не щѣло да ползува, защото други-тѣ Силы не были расположены да приемѣтъ нѣщо понеже честь-та имѣ сѣ докачила. Той казалъ още че когато дойде благоприятно-то време Англія ще бѣде готова да съдѣйствува съ съюзници-тѣ си съ добръ надѣждѣ за сполука, защото той не вѣрвалъ че сѣга-то-то положеніе на работы-тѣ можало да трае много време.

Тогази Маркизъ Хартингтонъ реклъ, че мнѣніи-та на правителство-то сѣ добры, и сѣ такъзи които народъ-тѣ ще одобри, а политика-та, чрѣзъ коѣто сѣ е трудило да ги тури въ дѣйствиѣ, по негово-то мнѣніе, не е добра.

ВОЙНА-ТА НА СРБИИ И ЧЕРНАГОРѢ ПРОТИВЪ ТУРЦИИ.

Особинъ-тѣ дописникъ на Лонд. Таймсъ, който сѣ намира въ Перачинѣ при Князь Миланъ, пише слѣдующе-то отъ 12 Юлія:

Срби-тѣ вече прѣтърпѣватъ ужасности-тѣ, които вынаги придружаватъ войнѣ-та, и сѣ поведеніе-то си въ тѣзи усилены за тѣхъ времена, тѣ ще спечелѣтъ почетъ. На истокъ, войска-та имѣ прѣтърпѣ голѣмы загубы, въ слѣдствіе на което Ген. Чернаевъ дохожда да сѣ види съ Князь Миланъ и за да станѣтъ нѣкои военны разсѣженія. Чернаевъ замина за Алексинацъ. Да ли той или Лешиницъ е отговоренъ за несполуки-тѣ при рѣкѣ Тимокъ не сѣ знае; както и да е, обаче, Срби-тѣ не сполукихъ въ нападаніе-то си, и макаръ че Турци-тѣ не сѣ стигли до Зайчаръ, тѣ не сѣ твърдѣ надалечъ отъ него.

Много ранени постоянно сѣ докарватъ тука, но понеже въ този градъ не сѣ намира достаточнѣ мѣсто за тѣхъ, повечето отъ тѣхъ сѣ приносятъ на кола въ Ягодина. Мнозина лежатъ по кавенета-та съ коршумы-тѣ още въ тѣла-та имѣ, понеже нѣма достаточнѣ число лѣкари. По тѣзи причинѣ страхувамъ сѣ че мнозина отъ тѣхъ ще измрѣтъ. Ранени-тѣ търпятъ страдания-та си съ голѣмо самоотверженіе. Азъ съмъ посѣщавалъ много болници въ много страны, но никѣдъ не съмъ видѣлъ такѣва мажестивно търпѣніе както тука.

Тѣзи зрѣлища сѣ ужасны за Срби-тѣ изъ начало на борбѣ-та, и не щѣше да е чудно ако тѣ охладѣхъ жаркость-та имѣ за войнѣ-та; но това не е тѣй, и народно-то въскрѣсеніе за войнѣ-та никакъ не сѣ е намалило. Болни постоянно сѣ прѣкарватъ, а новы волонци постоянно отиватъ.

Въ Србиѣ сѣмъствува голѣмо негодованіе противъ Австріи. Азъ не знамъ да ли има добры причины за това. Срби-тѣ казватъ, че Австр. правителство ужъ държи неутралность по пропуса Унгарцы-тѣ да сѣ запишаватъ въ редове-тѣ на Турекъ-та войска.

Сжщій-тѣ дописникъ пише слѣдующе-то отъ 16-й Юлія:

Нѣколко дѣни прѣди 14-й военны-тѣ дѣла не прѣдставляхъ твърдѣ благонадѣженъ изгледъ; но тогава сѣ пріе исвѣстіе че Турци-тѣ были отбѣсѣнати въ опитва-

ніе-то си да минѣтъ Тимокъ. Въ сжщій-тѣ день Князь Миланъ замина отъ Перачинѣ. Мисля че голѣма битва ще стане наскоро кѣдъ Зайчаръ. Шесть пѣти Турци-тѣ силно сѣ опитвали да минѣтъ Тимокъ безъ обаче да сполучатъ. Ако най-послѣ сполучатъ да го минѣтъ, тѣ ще сѣ отворѣтъ пѣтъ за прѣзъ Србиѣ; но ако Срби-тѣ сѣ рѣшатъ да запазятъ този пѣтъ, Турци-тѣ ще намѣрятъ че не е лесно да прѣминѣтъ прѣзъ планины-тѣ и планинскы-тѣ клесуры. Духъ-тѣ на народа е още воинственъ, но до днесъ сполука-та не е была отъ кѣмъ Срби-тѣ. Србскы-тѣ войници сѣ здрави и храбри, но тѣ не сѣ были упражнени за войнѣ, както Турцы-тѣ; освѣнъ това пушки-тѣ имѣ и топове-тѣ имѣ сѣ по-долни отъ оныи на неприятѣли имѣ.

Слѣдующы-тѣ свѣдѣнія сѣ отъ Србскы источники и за истинность-та на които нѣтъ не сѣмъ отговорни.

Бѣлградъ, Юлія 12. — Срби-тѣ нападѣхъ Турци-тѣ близо при Яворъ и Сеницѣ и измѣстихъ много Турцы топове, прѣвзели нѣколко крѣпости и изгорѣли нѣколко Турскы села.

Турцы-тѣ войска при Подгорицѣ нападѣхъ Черногорцы-тѣ съ намѣреніе да проминѣтъ за въ Никшичъ; тѣ обаче сѣ отбѣсѣхъ съ голѣмы загубы. Планъ-тѣ на Турцы-тѣ Генерали за въ Србиѣ е да вырѣтъ кѣмъ Крагуевацъ.

Бѣлградъ, Юлія 13. — Машина-та за правене книжны пары (каймета) пристигна. Русси ще сѣ поставятъ да управляютъ всичкы-тѣ Србскы полкове.

Ген. Алимичъ казва че въ битвѣ-та при Белихъ Србскы-тѣ загубы были 293 души, а Турцы-тѣ 1000 души. Голѣмо негованіе владѣе противъ Алимича по причинѣ че нѣкои отъ неговы-тѣ свѣдѣнія не сѣ излѣзли истинны.

На 13, 14, 15 Ген. Чернаевъ наредъ сѣ нападѣлъ отъ Турцы-тѣ. Това възбранило съединенно дѣйствиѣ на Чернаева и Лешиницъ противъ Турцы-тѣ около Видинѣ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Абдулъ Керимъ Паша, Юлія 25-й, Турцы-тѣ нападѣли на Срби-тѣ при Гюргусовацъ. Срби-тѣ три дѣни сѣ защищавали съ голѣмо упорство, но най-послѣ сѣ оттеглили и градъ-тѣ, подпаде отъ топове-тѣ, горѣлъ.

Споредъ дописникъ-тѣ на Турки, Срби-тѣ сѣ оттеглили кѣдъ Баня на пѣти кѣмъ Алексинацъ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Османъ Паша, 24-й Юлія, едно отдѣленіе отъ войска-та му, като трѣгнало за кѣдъ Зайчаръ, срѣщѣло неприятѣля на Тимокъ, половинѣ часть далечъ отъ града. Срби-тѣ като не могли да му сѣ противѣтъ, Турко-то отдѣленіе минѣло рѣкѣ-та. Битва-та още сѣ продължавала, и загуби-тѣ и на двѣ-тѣ страны не сѣ знаели до сѣга.

Споредъ единъ телеграмъ до Левантъ Хералдъ отъ дописникъ-тѣ му, Юлія 26, Срби-тѣ сѣ оттеглили отъ Зайчаръ, който градъ сѣ завзелъ отъ Османъ Паша безъ никакѣво съпротивленіе.

Дописникъ-тѣ на Турки, като спомянува за сжщо-то събитіе, казва:

Слѣдъ като Срби-тѣ быдохъ победени при Гюргусовацъ, страхъ ги бѣше да не бѣдѣтъ нападѣти въ едно и сжщо-то време отъ Османъ Паша и отъ побѣдоносѣ-та Южи войска, и затѣва внезапно прѣзъ ноцъ-та напусѣхъ положеніе-то си въ Зайчаръ и сѣ оттеглихъ за да сѣ соединѣтъ съ войска-та на Генер. Чернаева.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Дервинѣ Паша, Юлія 24-й, Турска-та войска прѣвзела укрѣпленія-та на Срби-тѣ срѣщѣ Сеницѣ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Нишъ, Юлія 24-й, Срби-тѣ нападѣли Турекъ-та войска при Моравѣ, но были отбѣсѣнати. Въ сраженіе-то нѣколко села сѣ подпалили и изгорѣли.

Намирамы въ Л. Хералдъ слѣдующы-тѣ телеграмы на Черногорскы-тѣ Князь относительно до битвѣ-та му съ Мухтаръ Паша въ Херцеговинѣ, и за истинность-та на които не сѣмъ отговорни.

Грахово Юлія 16. — Войска-та на Мухтаръ Паша ны нападѣхъ тѣзъ сутринѣ при

Урбицѣ. Бой-тѣ бѣше силѣнъ. Нѣтъ сѣ прѣсѣкохмы пѣтъ прѣзъ неприятѣлскѣ-та войска.

Въ по-послѣднѣ единъ телеграмъ Князь-тѣ казва: Войска-то на Мухтаръ Паша сѣ съсѣла. Отъ 16 баталіоны само 4 можихъ сѣ бѣгъ да сѣ отърватъ.

Рагузскы-тѣ дописникъ на Лонд. Таймсъ телеграфира до този вѣстникъ на 19-й че загубы-тѣ на Турцы-тѣ сѣ были голѣмы, и прилага че тѣзи побѣда надъ Мухтаръ Паша оставя Требиня и Мостаръ безъ защитѣ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Новы-тѣ каймета ще прилчатъ на вѣтхы-тѣ. Каймета-та ще бѣдѣтъ по за 5, 10, 20, 50 и 100 гроша, напечатаны съ разны бои.

Московскы-тѣ Старо-вѣрники, една Русска Православна секта, събрали помощь за Србиѣ за единъ болницѣ съ легла за сто души.

Споредъ единъ телеграмъ изъ Парижъ, Юлія 20-й, тамъ сѣ вѣрвало че Силы-тѣ наскоро щѣли да сполучатъ да спратъ бой-тѣ между Србиѣ и Турциѣ съ цѣль за примиріе.

Споредъ единъ телеграмъ изъ Виѣнѣ, Юлія 20-й, полузваничы-тѣ вѣстники обявѣватъ, че Австрія е противна на всяка нападатѣлѣ политикѣ, както и на съставленіе-то на единъ голѣмъ Славянскъ Державѣ при границѣ-тѣ ѣ. Споредъ днешно-то военнѣ състояніе, присѣдиненіе-то на Боснѣ съ Србиѣ не е нѣщо за страхуваніе.

Единъ телеграмъ отъ Парижъ извѣстѣва че въ Шамръ-де-Маръ сѣ починало вече зданіе-то за изложеніе-то, което ще стане на 1878.

Кини паша, който сѣ испраги отъ тука прѣди малко за на тури край на злодѣйствѣ-та които станѣтъ по Бѣлгаріѣ, телеграфира отъ Пловдивъ на 21 того на В. Везирѣ слѣдующе-то:

Сждѣ-та на останѣлы-тѣ затворници по послѣднѣ-тѣ смущенія вече сѣ свѣрши. Въ този часъ 203 души сѣ пріели разны осѣжденія; 2 сѣ осѣдихъ за смъртъ, 1 за 9 годишенъ затворъ, 3 за 7 годишенъ затворъ, 5 за по 10 годишенъ, 43 за по 3 годишенъ тежѣкъ затворъ и 20 други сѣ осѣдихъ за 1 годишенъ затворъ. Всичкы-тѣ тѣзи осѣдени прѣтърпѣватъ вече наказаніе-то си. Въ всичко около 190 души сѣ оправдахъ. Сжщій-тѣ паша вече сѣ върна въ Ц/градъ.

На 17-й едно събраніе на Господжы и Господа, станѣло въ кѣжѣ-та на Сиръ Едмонтъ Лешмиръ, да размисли за събираніе-то на помощи за страдающы-тѣ и отъ двѣ-тѣ страны въ настоящѣ-та войнѣ. Събраніе-то рѣшило още и да испрали Д-ръ Лазеренъ на бойно-то поле.

Высока-та Порта е обявила че сѣ забранѣва всяко разискваніе върху новы-тѣ видѣ управленіе, което правителство-то има намѣреніе да въведе. Това управленіе щѣло да сѣ положи въ дѣйствиѣ слѣдъ свѣршваніе-то на войнѣ-та. Оныи които не зема въ вниманіе тѣзи заповѣдъ щѣли да сѣ считатъ като прѣдѣтели на отечество-то и щѣли да сѣ присѣдѣватъ отъ полиціѣ-дѣ.

Казѣ сѣ, че Высока-та Порта отговорила на Руманскѣ-та Нотѣ че Влашко може да носи име-то Руманія, че Правителство-то щѣло да опрѣдѣли единъ комисіѣ за да разгѣда въпроса върху Дунавскы-тѣ островы и върху Дунавскы-тѣ рыболовны мѣста. Порта-та още обява въ отвѣора си, че тя ще склонѣ да позволи на Руманіѣ да сключѣва трактаты, но съ особно-то ѣ позволеніе за всякой единъ трактатъ. Порта-та не склонѣва на исканіе-то на Руманіѣ да сѣ припознава власть-та на политическы-тѣ ѣ агенты надъ Руманскы-тѣ подданицы въ Турциѣ. Колкото за поправленіе-то на граници-тѣ Порта-та отговарѣ че то е въпросъ който сѣ относѣ до всичкы-тѣ Европейскы Силы а не частно до Турциѣ.

ПОСЛѣДНИ НОВИНЫ.

Оттегляніе-то на Срби-тѣ отъ сѣ подтвердѣва чрѣзъ единъ телегъ 26-й отъ Османъ Паша, чѣто войска-та укрѣпленія-та на онова мѣсто.

Споредъ другъ телеграмъ Србскы тѣли на Неготинѣ и околны-тѣ мѣста заповѣдъ отъ Србско-то правитѣ сѣ прѣмѣстѣтъ на вѣтрѣ съ домо си, защото оныи мѣста може бы да вземѣтъ отъ Турскы-тѣ войска.

Понеже нѣма никой положителны нѣ за какъ отиватъ работы-тѣ въ говинѣ подиръ побѣдѣ-та на Чернѣ, разны слухове сѣ раздаватъ изъ тѣ. Завчера Бассиретъ казѣше че горци-тѣ съсѣдоточаватъ войска-та цѣль да обградѣтъ Мухтаръ Паш войска, коѣто е при Билекъ. Този сѣ съгласѣва съ другъ телеграмъ, който Черногорцы-тѣ сѣ оттеглили Черногорѣ за да не бы да сѣ нападѣ Турскы-тѣ войска отъ кѣмъ Шкодъ.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Буново-то Министерство въ вторникъ политикъ-та си на Руманскѣ-та. Цѣль-та му е да : поддѣржава сжщѣ-тѣ законы, да подобрява финално състояніе на державѣ-та, и да стрѣжъ неутралность, като бди, въ сѣ време, надъ общо-то обезпеченіе по цѣ-тѣ.

Единъ телеграмъ отъ Парижъ отъ казва: «Утвърдѣва сѣ че Силы-тѣ намѣреніе да сѣ намѣсятъ въ Истокъ прѣдложатъ едно примиріе».

Споредъ единъ телеграмъ отъ Дпашѣ на 26-й того войны-тѣ му на Яворъ и го прѣвзели, но тогава да гѣста мѣгла и тѣ немогли да за Србскѣ-та войска, но тѣ зели единъ който Срби-тѣ были оставили въ кѣ Види сѣ че прѣвземаіе-то на Яворъ позволи да сѣ съединѣтъ Србскы Черногорскы-тѣ войска.

РОБЕРТЪ КОЛЕМЪ.

Година-та сѣ захваща на 3/15 Септѣ. Всичкы-тѣ науки сѣ прѣподава Англіѣ. Турскы, Арменскы, Бѣлгѣ, Грѣкы, Френскы, Германскы и Итскы сѣ прѣподаваѣтъ отъ особенны прѣсѣры.

Единъ пѣлемъ курсъ сѣ слѣдѣ по математика и Гражданско Землѣ (Инженерство), Физика, Механика, Геологія, Минералогія, Физіологія, Естествѣны Науки, Дрѣвѣна Истѣрія, Латинскы, Политическа нѣмѣ, Търговско и Мѣждународно Философія и други клонове на които обыкновенно сѣ прѣподаватъ въ ховны-тѣ учебны заведенія.

Прѣподава сѣ и Педагогика.

Училище-то е снабдено съ една бѣтека отъ 6000 тома, сѣ собири отъ естѣвенна Истѣрія и сѣ въскѣсѣ въ рѣды за практично-то изучѣваніе на естѣвенны-тѣ Науки и на Математикѣ.

Училища-та диплома сѣ припо отъ Правительства-та и Университѣ въ Америкѣ и Европѣ.

Ученици-тѣ отъ Приготѣително-то дѣленіе ще да бѣдѣтъ подѣ стрѣго зорѣ денѣ и ноцѣ.

Оныи, които желѣйтъ по-подробѣнѣ, нека сѣ отправѣтъ до Г-да Hanson & C-іе.

ИЗВѣСТІЕ.

Извѣстѣвамъ на публикѣ-та че Кафене (потрѣбности-тѣ му) срѣщѣ копанѣ-ханѣ сѣ за продѣлъ и който да го купи нека сѣ отнесе най-къмъ 2 Августъ до мене Душко Кафене.

Ц/градъ 25 Юлія 1876.

Издава сѣ отъ Американско-то Бѣгелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатниѣ-та на Д. АРАМИАНЪ Агопанѣ-ханѣ № 12.